

УДК 517.555

А. І. Бандура (Івано-Франк. нац. техн. ун-т нафти і газу),

О. Б. Скасків (Львів. нац. ун-т ім. І. Франка)

ЛОГАРИФМІЧНА ПОХІДНА ЗА НАПРЯМКОМ ТА РОЗПОДІЛ НУЛІВ ЦІЛОЇ ФУНКЦІЇ ОБМЕЖЕНОГО L -ІНДЕКСУ ЗА НАПРЯМКОМ

We establish new criteria of boundedness of the L -index in the direction for entire functions in $\mathbb{C}^n$. These criteria are formulated as estimate of the maximum modulus via the minimum modulus on a circle and describe the distribution of their zeros and the behavior of the directional logarithmic derivative. In this way, we prove Hypotheses 1 and 2 from the article [Bandura A. I., Skaskiv O. B. Open problems for entire functions of bounded index in direction // Mat. Stud. – 2015. – 43, № 1. – P. 103 – 109]. The obtained results are also new for the entire functions of bounded index in $\mathbb{C}$. They improve the known results by M. N. Sheremeta, A. D. Kuzyk, and G. H. Fricke.

Получены новые критерии ограниченности L -индекса по направлению для целых функций в $\mathbb{C}^n$, формулируемые в терминах оценки максимума модуля через минимум модуля на окружности, а также в терминах ограничений на распределение их нулей поведение логарифмической производной по направлению. Тем самым доказаны гипотезы 1 и 2 из статьи [Bandura A. I., Skaskiv O. B. Open problems for entire functions of bounded index in direction // Mat. Stud. – 2015. – 43, № 1. – P. 103 – 109]. Полученные результаты также являются новыми для функций ограниченного индекса и l -индекса в $\mathbb{C}$ и улучшают известные результаты М. Н. Шереметы, А. Д. Кузика, Г. Х. Фрике.

1. Вступ. У цій статті розглянуто два відкриті питання у класі цілих функцій обмеженого L -індексу за напрямком. Власне, доведемо дві гіпотези про характеристику функцій з цього класу [1]. Встановлені нами результати є новими навіть в одновимірному випадку. В достатніх частинах наслідків з них про обмеженість індексу та l -індексу вони покращують відповідні твердження Г. Х. Фріке (див. теорему 5 у [2] та теорему 2 у [3]), а також М. М. Шеремети, А. Д. Кузика (див. теореми 1 та 6 у [4]). На відміну від останніх тверджень виявилось, що у відповідних умовах на цілу функцію досить вимагати, щоб вони виконувались лише для кола з деяким одним значенням радіуса замість вимоги їхнього виконання для всіх додатних значень радіуса. Перейдемо тепер до детального викладу. Насамперед введемо деякі потрібні позначення та поняття. Нехай $L: \mathbb{C}^n \rightarrow \mathbb{R}_+$ – довільна фіксована неперервна функція. Ціла функція $F(z)$, $z \in \mathbb{C}^n$, називається [1, 5–8] *функцією обмеженого L -індексу за напрямком $\mathbf{b} \in \mathbb{C}^n \setminus \{0\}$* , якщо існує таке $m_0 \in \mathbb{Z}_+$, що для кожного $m \in \mathbb{Z}_+$ та всіх $z \in \mathbb{C}^n$

$$\frac{1}{m!L^m(z)} \left| \frac{\partial^m F(z)}{\partial \mathbf{b}^m} \right| \leq \max \left\{ \frac{1}{k!L^k(z)} \left| \frac{\partial^k F(z)}{\partial \mathbf{b}^k} \right| : 0 \leq k \leq m_0 \right\}, \quad (1)$$

де $\frac{\partial^0 F(z)}{\partial \mathbf{b}^0} := F(z)$, $\frac{\partial F(z)}{\partial \mathbf{b}} := \sum_{j=1}^n \frac{\partial F(z)}{\partial z_j} b_j = \langle \text{grad} F, \bar{\mathbf{b}} \rangle$, $\frac{\partial^k F(z)}{\partial \mathbf{b}^k} := \frac{\partial}{\partial \mathbf{b}} \left(\frac{\partial^{k-1} F(z)}{\partial \mathbf{b}^{k-1}} \right)$, $k \geq 2$.

Найменше таке ціле число $m_0 = m_0(\mathbf{b})$ називається *L -індексом за напрямком $\mathbf{b}$ цілої функції $F(z)$* та позначається через $N_{\mathbf{b}}(F, L) = m_0$.

У випадку $n = 1$ та $\mathbf{b} = 1$ отримуємо означення цілої у $\mathbb{C}$ функції обмеженого l -індексу (див. [4, 9]); якщо ж $n = 1$, $\mathbf{b} = 1$ та $L(z) \equiv 1$, це означення задає функцію обмеженого індексу, введenu Б. Лепсоном [10].

Для $\eta > 0$, $z \in \mathbb{C}^n$, $\mathbf{b} = (b_1, \dots, b_n) \in \mathbb{C}^n \setminus \{\mathbf{0}\}$ та додатної неперервної функції $L: \mathbb{C}^n \rightarrow \mathbb{R}_+$ визначимо

$$\lambda_1(\eta) = \lambda_1^{\mathbf{b}}(\eta) := \inf_{z \in \mathbb{C}^n} \inf \{L(z + t\mathbf{b})/L(z) : |t| \leq \eta/L(z)\},$$

$$\lambda_2(\eta) = \lambda_2^{\mathbf{b}}(\eta) := \sup_{z \in \mathbb{C}^n} \sup \{L(z + t\mathbf{b})/L(z) : |t| \leq \eta/L(z)\}.$$

Через $Q_{\mathbf{b}}^n$ позначимо клас функцій L , які задовольняють умову

$$(\forall \eta \geq 0) : 0 < \lambda_1^{\mathbf{b}}(\eta) \leq \lambda_2^{\mathbf{b}}(\eta) < +\infty. \quad (2)$$

Також використовуємо позначення $Q = Q_1^1$ для класу додатних неперервних функцій $l(z)$, якщо $z \in \mathbb{C}$, $\mathbf{b} = 1$, $n = 1$, $L \equiv l$.

Нескладно переконатися, що клас $Q_{\mathbf{b}}^n$ можна визначити так:

$$\sup_{z \in \mathbb{C}^n} \sup \left\{ \frac{L(z + t_1\mathbf{b})}{L(z + t_2\mathbf{b})} : |t_1 - t_2| \leq \frac{\eta}{\min\{L(z + t_1\mathbf{b}), L(z + t_2\mathbf{b})\}} \right\} < \infty, \quad (3)$$

тобто умови (2) та (3) рівносильні.

Авторами отримано (див., наприклад, [5, 8]) ряд критеріїв обмеженості L -індексу за напрямком, що є аналогами одновимірних критеріїв обмеженості l -індексу. Крім того, виявлено, що деякі твердження (теореми 2 і 6 з [5]) мають видозмінені сильніші версії, власне, їхнє посилення полягає у заміні кванторів загальності на квантори існування (див. теорему 5 у [6] і теорему 7 у [5]). Цю обставину ілюструють, зокрема, два наступних твердження. Перше з них є повним аналогом відповідної теореми Фріке – Кузика – Шеремети [2, 4].

Теорема 1 [5, 8]. *Нехай L належить $Q_{\mathbf{b}}^n$. Ціла в $\mathbb{C}^n$ функція F має обмежений L -індекс за напрямком $\mathbf{b}$ тоді і тільки тоді, коли для кожної пари r_1 та r_2 такої, що $0 < r_1 < r_2 < +\infty$, існує таке число $P_1 = P_1(r_1, r_2) \geq 1$, що для всіх $z^0 \in \mathbb{C}^n$*

$$\max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t| = r_2/L(z^0)\} \leq P_1 \max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t| = r_1/L(z^0)\}. \quad (4)$$

Виявляється, що умову „для кожної пари r_1 та r_2 ” у теоремі 1 можна замінити умовою „існують числа r_1 та r_2 ”. На це вказує наступне твердження.

Теорема 2 [5, 8]. *Нехай L належить $Q_{\mathbf{b}}^n$. Ціла в $\mathbb{C}^n$ функція F має обмежений L -індекс за напрямком $\mathbf{b}$ тоді і тільки тоді, коли існують числа r_1 та r_2 , $0 < r_1 < 1 < r_2 < +\infty$, і $P_1 \geq 1$ такі, що для всіх $z^0 \in \mathbb{C}^n$ виконується нерівність (4).*

2. Оцінка максимуму модуля через мінімум модуля. Сформульовану нижче теорему доведено у [5, 8].

Теорема 3 [5, 8]. *Нехай L належить $Q_{\mathbf{b}}^n$. Ціла в $\mathbb{C}^n$ функція F має обмежений L -індекс за напрямком $\mathbf{b}$ тоді і тільки тоді, коли для кожного $R > 0$ існують $P_2(R) \geq 1$ та $\eta(R) \in (0, R)$ такі, що для всіх $z^0 \in \mathbb{C}^n$ і деякого $r = r(z^0) \in [\eta(R), R]$ справджується нерівність*

$$\max \left\{ |F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t| = \frac{r}{L(z^0)} \right\} \leq P_2 \min \left\{ |F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t| = \frac{r}{L(z^0)} \right\}. \quad (5)$$

З урахуванням теорем 1 та 2 в [1] було поставлено таке питання.

Проблема 1 [1]. *Чи правильна гіпотеза 1?*

Гіпотеза 1 [1]. Нехай L належить $Q_{\mathbf{b}}^n$. Ціла в $\mathbb{C}^n$ функція F має обмежений L -індекс за напрямком $\mathbf{b} \in \mathbb{C}^n \setminus \{0\}$ тоді і тільки тоді, коли існують $R > 0$, $P_2(R) \geq 1$ та $\eta(R) \in (0, R)$ такі, що для всіх $z^0 \in \mathbb{C}^n$ і деякого $r = r(z^0) \in [\eta(R), R]$ виконується нерівність (5).

Доведемо цю гіпотезу за припущення, що $R \in (0, 1)$. Чи можна відмовитись у достатній частині наступної теореми від обмеження $R < 1$ – авторам на даний час невідомо.

Теорема 4. Нехай L належить $Q_{\mathbf{b}}^n$. Ціла в $\mathbb{C}^n$ функція F має обмежений L -індекс за напрямком $\mathbf{b} \in \mathbb{C}^n \setminus \{0\}$ тоді і тільки тоді, коли існують $R \in (0, 1)$, $P_2 \geq 1$ та $\eta \in (0, R)$ такі, що для кожного $z^0 \in \mathbb{C}^n$ і деякого $r = r(z^0) \in [\eta, R]$ виконується (5).

Доведення. Необхідність. Якщо F має обмежений L -індекс за напрямком $\mathbf{b}$, то потрібне отримуємо безпосередньо з теореми 3.

Достатність. З огляду на теорему 2 досить довести, що існує число P_1 таке, що для всіх $z^0 \in \mathbb{C}^n$

$$\max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t| = (R+1)/L(z^0)\} \leq P_1 \max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t| = R/L(z^0)\}. \quad (6)$$

Припустимо, що існують $R \in (0, 1)$, $P_2 \geq 1$ та $\eta \in (0, R)$ такі, що для всіх $z^0 \in \mathbb{C}^n$ і деякого $r = r(z^0) \in [\eta, R]$ виконується

$$\max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t| = r/L(z^0)\} \leq P_2 \min \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t| = r/L(z^0)\}.$$

Позначимо $L^* = \max \{L(z^0 + t\mathbf{b}) : |t| \leq (2R+2)/L(z^0)\}$, $\rho_0 = R/L(z^0)$, $\rho_k = \rho_0 + k\eta/L^*$, $k \in \mathbb{Z}_+$. Тоді

$$\frac{\eta}{L^*} < \frac{R}{L^*} \leq \frac{R}{L(z^0)} < \frac{2R+2}{L(z^0)} - \frac{R+1}{L(z^0)}.$$

Тому існує $n^* \in \mathbb{N}$, незалежне від z^0 і таке, що при деякому $p = p(z^0) \leq n^*$

$$\rho_{p-1} < \frac{R+1}{L(z^0)} \leq \rho_p \leq \frac{2R+2}{L(z^0)},$$

оскільки $L \in Q_{\mathbf{b}}^n$. Справді,

$$\begin{aligned} & \left(\frac{2R+2}{L(z^0)} - \rho_0 \right) / \left(\frac{\eta}{L^*} \right) = \frac{(R+2)L^*}{\eta L(z^0)} = \\ & = \frac{R+2}{\eta} \max \left\{ \frac{L(z^0 + t\mathbf{b})}{L(z^0)} : |t| \leq \frac{2R+2}{L(z^0)} \right\} \leq \frac{R+2}{\eta} \lambda_2(2R+2). \end{aligned}$$

Можна взяти $n^* = \left\lceil \frac{R+2}{\eta} \lambda_2(2R+2) \right\rceil$, де $[a]$ – ціла частина $a \in \mathbb{R}$.

Додатково виберемо $|F(z^0 + t_k^{**}\mathbf{b})| = \max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : t \in c_k\}$, $c_k = \{t \in \mathbb{C} : |t| = \rho_k\}$, та через t_k^* позначимо точку перетину відрізка $[0, t_k^{**}]$ з колом c_{k-1} . Тоді для будь-якого $r > \eta$ та всіх $k \leq n^*$ виконується нерівність $|t_k^{**} - t_k^*| = \eta/L^* \leq \frac{r}{L(z^0 + t_k^*\mathbf{b})}$. Отже, для деякого $r = r(z^0 + t_k^*\mathbf{b}) \in [\eta, R]$ отримуємо

$$\begin{aligned} |F(z^0 + t_k^{**}\mathbf{b})| & \leq \max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t - t_k^*| = r/L(z^0 + t_k^*\mathbf{b})\} \leq \\ & \leq P_2 \min \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t - t_k^*| = r/L(z^0 + t_k^*\mathbf{b})\} \leq \end{aligned}$$

$$\begin{aligned} &\leq P_2 \min \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t - t_k^*| = r/L(z^0 + t_k^*\mathbf{b}), |t - t_0| \leq \rho_{k-1}\} \leq \\ &\leq P_2 \max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : t \in c_{k-1}\}. \end{aligned}$$

Використовуючи цю оцінку для всіх кіл c_k , послідовно одержуємо

$$\begin{aligned} &\max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t| = (R+1)/L(z^0)\} \leq \\ &\leq \max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : t \in c_p\} \leq P_2 \max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : t \in c_{p-1}\} \leq \dots \\ &\dots \leq (P_2)^p \max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : t \in c_0\} \leq \\ &\leq (P_2)^{n^*} \max \{|F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t| = R/L(z^0)\}. \end{aligned}$$

Отже, одержали (6) з $P_1 = (P_2)^{n^*}$.

Теорему 4 доведено.

3. Оцінка логарифмічної похідної за напрямком. Нехай

$$G_r = G_r^{\mathbf{b}}(F) := \bigcup_{z: F(z)=0} \{z + t\mathbf{b} : |t| < r/L(z)\}, \quad (7)$$

a_k^0 – нулі функції $F(z^0 + t\mathbf{b})$ при фіксованому $z^0 \in \mathbb{C}^n$. Через $n_{z^0}(r) = n_{\mathbf{b}}(r, z^0, 1/F) := \sum_{|a_k^0| \leq r} 1$ позначимо лічильну функцію кількості нулів a_k^0 функції $F(z^0 + t\mathbf{b})$ у крузі $\{t \in \mathbb{C} : |t| \leq r\}$. Якщо $F(z^0 + t\mathbf{b}) \equiv 0$ при всіх $t \in \mathbb{C}$ та заданому $z^0 \in \mathbb{C}^n$, то покладемо $n_{z^0}(r) = -1$.

Теорема 5 [5, 8]. *Нехай $F(z)$ – ціла функція в $\mathbb{C}^n$, $L \in Q_{\mathbf{b}}^n$. Для того щоб функція F була функцією обмеженого L -індексу за напрямком $\mathbf{b} \in \mathbb{C}^n \setminus \{0\}$, необхідно і достатньо, щоб виконувались такі умови:*

1) для будь-якого $r > 0$ існує таке $P = P(r) > 0$, що для всіх $z \in \mathbb{C}^n \setminus G_R$

$$\left| \frac{1}{F(z)} \frac{\partial F(z)}{\partial \mathbf{b}} \right| \leq PL(z); \quad (8)$$

2) для будь-якого $r > 0$ існує таке $\tilde{n}(r) \in \mathbb{Z}_+$, що для всіх $z \in \mathbb{C}^n$

$$n_z(r/L(z)) \leq \tilde{n}(r). \quad (9)$$

Одновимірний аналог теореми 5 продемонстрував свою ефективність при дослідженні обмеженості l -індексу нескінченних добутків в одновимірному випадку [11–13]. Нами нещодавно [7] також використано цей критерій при встановленні достатніх умов обмеженості L -індексу за сукупністю змінних у термінах обмежень на частинні логарифмічні похідні та розподіл нулів.

З огляду на теорему 1 та 2 виглядає природною така проблема.

Проблема 2 [1]. *Чи правильна гіпотеза 2?*

Гіпотеза 2 [1]. *Нехай $F(z)$ – ціла в $\mathbb{C}^n$ функція, $L \in Q_{\mathbf{b}}^n$. Функція F має обмежений L -індекс за напрямком $\mathbf{b} \in \mathbb{C}^n \setminus \{0\}$ тоді і тільки тоді, коли виконуються такі умови:*

1) існують такі $r > 0$, $P > 0$, що для кожного $z \in \mathbb{C}^n \setminus G_r$ виконується нерівність (8);

2) існують такі $r > 0$, $\tilde{n} \in \mathbb{Z}_+$, що для кожного $z \in \mathbb{C}^n$ виконується нерівність (9).

Накладаючи додаткове обмеження, ми доводимо цю гіпотезу. Позначимо

$$n(r) = \sup_{z \in \mathbb{C}^n} n_z(r/L(z)).$$

Теорема 6. Нехай $F(z)$ — ціла в $\mathbb{C}^n$ функція, $L \in Q_{\mathbf{b}}^n$. $F(z)$ є функцією обмеженого L -індексу за напрямком $\mathbf{b} \in \mathbb{C}^n \setminus \{0\}$ тоді і тільки тоді, коли виконуються такі умови:

- 1) існують такі $r_1 > 0$, $P > 0$, що для всіх $z \in \mathbb{C}^n \setminus G_{r_1}$ виконується нерівність (8);
- 2) існує таке $r_2 \in (0, 1)$, що $n(r_2) \in [-1; \infty)$ та $2r_1 n(r_2) < r_2 \lambda_1(r_2)$, а r_1 вибрано в умові 1.

Доведення. *Необхідність.* Нехай F — функція обмеженого L -індексу за напрямком $\mathbf{b}$. Тоді безпосередньо з теореми 5 випливає, що виконуються умови 1 і 2 теореми 6.

Достатність. Навпаки, вважаємо, що умови 1 та 2 виконуються.

Спочатку розглянемо випадок, коли $n(r_2) \in [-1; 0]$. Тоді функція F може лише тотожно дорівнювати нулю на промені $z^* + t\mathbf{b}$ для деяких $z^* \in \mathbb{C}^n$, тобто $F(z^* + t\mathbf{b}) \equiv 0$. Для всіх точок з таких променів нерівність (5) є очевидною. Звідси за умовою 1 для всіх $z \in \mathbb{C}^n \setminus G_{r_1}$

$$\left| \frac{\partial F(z)}{\partial \mathbf{b}} \right| \leq PL(z)|F(z)|.$$

Нехай $z^0 \in \mathbb{C}^n \setminus G_{r_1}$. Для будь-яких точок t_1 та t_2 таких, що $|t_j| = \frac{r_1}{L(z^0)}$, $j \in \{1, 2\}$, виконується

$$\begin{aligned} \ln \left| \frac{F(z^0 + t_2 \mathbf{b})}{F(z^0 + t_1 \mathbf{b})} \right| &\leq \int_{t_1}^{t_2} \left| \frac{1}{F(z^0 + t\mathbf{b})} \frac{\partial F(z^0 + t\mathbf{b})}{\partial \mathbf{b}} \right| |dt| \leq \\ &\leq P \int_{t_1}^{t_2} L(z^0 + t\mathbf{b}) |dt| \leq P \lambda_2(r_1) L(z^0) \frac{\pi r_1}{L(z^0)} \leq \pi r_1 P \lambda_2(r_1). \end{aligned}$$

Звідси

$$\max \left\{ |F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t| = \frac{r_1}{L(z^0)} \right\} \leq P_2 \min \left\{ |F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t| = \frac{r_2}{L(z^0)} \right\},$$

де $P_2 = \exp \{ \pi r_1 P \lambda_2(r_1) \}$. Тому за теоремою 4 функція F має обмежений L -індекс за напрямком $\mathbf{b}$.

Нехай тепер $r_2 \in (0, 1)$ є таким, що $n(r_2) \in (0; \infty)$ та $2n(r_2)r_1 < r_2 \lambda_1(r_2)$. Покладемо $c = \frac{r_2 \lambda_1(r_2)}{2r_1} - n(r_2) > 0$. Зрозуміло, що тоді $r_1 = r_2 \lambda_1(r_2) / (2(n(r_2) + c))$. За умовою 2 у кожній множині $\overline{K} = \left\{ z^0 + t\mathbf{b} : |t| \leq \frac{r_2}{L(z^0)} \right\}$ число нулів функції F , де $F(z^0 + t\mathbf{b}) \neq 0$, не перевищує $n(r_2)$.

За умовою 1 існує таке $P > 0$, що $\left| \frac{\partial F(z)}{\partial \mathbf{b}} \frac{1}{F(z)} \right| \leq PL(z)$ для кожного $z \in \mathbb{C}^n \setminus G_{r_1}$, тобто для всіх $z \in \overline{K}$, які лежать зовні таких множин $\left\{ z^0 + t\mathbf{b} : |t - a_k^0| < \frac{r_1}{L(z^0 + a_k^0 \mathbf{b})} \right\}$, де $a_k^0 \in \overline{K}$ є нулями функції $F(z^0 + t\mathbf{b}) \neq 0$. За означенням λ_1 отримуємо

$$\lambda_1(r_2) L(z^0) \leq L(z^0 + a_k^0 \mathbf{b}).$$

Тоді $\left| \frac{1}{F(z)} \frac{\partial F(z)}{\partial \mathbf{b}} \right| \leq PL(z)$ для кожної точки $z \in \mathbb{C}^n$, що лежить зовні множин

$$c_k^0 = \left\{ z^0 + t\mathbf{b} : |t - a_k^0| \leq \frac{r_1}{\lambda_1(r_2)L(z^0)} = \frac{r_2}{2(n(r_2) + c)L(z^0)} \right\}.$$

Сума діаметрів множин c_k^0 не перевищує значення $\frac{r_2 n(r_2)}{(n(r_2) + c)L(z^0)} < \frac{r_2}{L(z^0)}$. Отже, існує множина $\tilde{c}^0 = \left\{ z^0 + t\mathbf{b} : |t| = \frac{r}{L(z^0)} \right\}$, де $\frac{r_2 \min\{1, c\}}{2(n(r_2) + c)} = \eta < r < r_2$, така, що для всіх $z \in \tilde{c}^0$

$$\left| \frac{1}{F(z)} \frac{\partial F(z)}{\partial \mathbf{b}} \right| \leq PL(z) \leq P\lambda_2(r)L(z^0) \leq P\lambda_2(r_2)L(z^0).$$

Для довільних точок $z_1 = z^0 + t_1\mathbf{b}$ та $z_2 = z^0 + t_2\mathbf{b}$ з $\tilde{c}^0$ маємо

$$\begin{aligned} \ln \left| \frac{F(z^0 + t_2\mathbf{b})}{F(z^0 + t_1\mathbf{b})} \right| &\leq \int_{t_1}^{t_2} \left| \frac{1}{F(z^0 + t\mathbf{b})} \frac{\partial F(z^0 + t\mathbf{b})}{\partial \mathbf{b}} \right| |dt| \leq \\ &\leq P\lambda_2(r_2)L(z^0) \frac{\pi r}{L(z^0)} \leq \pi r_2 P(r_1)\lambda_2(r_2). \end{aligned}$$

Звідси

$$\max \left\{ |F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t - t_0| = \frac{r}{L(z^0)} \right\} \leq P_2 \min \left\{ |F(z^0 + t\mathbf{b})| : |t - t_0| = \frac{r}{L(z^0)} \right\}, \quad (10)$$

де $P_2 = \exp \{ \pi r_2 P(r_1)\lambda_2(r_2) \}$. Якщо $F(z^0 + t\mathbf{b}) \equiv 0$, то нерівність (10) очевидна. За теоремою 4 функція $F(z)$ має обмежений L -індекс за напрямком $\mathbf{b}$.

Теорему 6 доведено.

Зауваження 1. Якщо $\inf_{r \in (0,1)} n(r) \geq 1$ (тобто F має деякі нулі) та $\sup_{r \in (0,1)} \frac{r\lambda_1(r)}{2n(r)} > r_1$, то існує таке $r_2 > 0$, що $r_1 < \frac{r_2\lambda_1(r_2)}{2n(r_2)}$.

Зауваження 2. Ми довели гіпотезу 2 за додаткового обмеження $2r_1 n(r_2) < r_2\lambda_1(r_2)$. Наразі невідомо, чи ця умова є істотною. Тому виникає така проблема.

Проблема 3. Позначимо $r_0 = \sup_{r \in (0,1)} \frac{r\lambda_1(r)}{2n(r)}$. Чи існують ціла у $\mathbb{C}^n$ функція F та неперервна функція $L: \mathbb{C}^n \rightarrow \mathbb{R}_+$ з такими властивостями:

- 1) $\left| \frac{\partial F(z)}{\partial \mathbf{b}} \right| \leq PL(z)|F(z)|$ для деяких $r_1 \in (r_0, 1)$, $P > 0$ та всіх $z \in \mathbb{C}^n \setminus G_{r_1}$;
- 2) $\sup_{z \in \mathbb{C}^n \setminus G_{r_2}} \frac{1}{|F(z)L(z)} \left| \frac{\partial F(z)}{\partial \mathbf{b}} \right| = +\infty$ для будь-якого $r_2 \in (0; r_0)$ та $n(r_2) \in (0; +\infty)$?

Зауважимо, що теореми 4 та 6 є новими навіть для цілих в $\mathbb{C}$ функцій (порівн. з [2–4]). Зокрема, для $n = 1$ та цілих функцій обмеженого l -індексу з теореми 6 випливає такий наслідок.

Наслідок. Нехай $l \in \mathbb{Q}$, f – ціла у $\mathbb{C}$ функція. Функція f має обмежений l -індекс тоді і тільки тоді, коли:

- 1) існують такі $r_1 > 0$, $P > 0$, що для кожного $t \in \mathbb{C} \setminus G_{r_1}$ виконується нерівність $\frac{|f'(t)|}{|f(t)|} \leq Pl(t)$;
- 2) існує $r_2 \in (0, 1)$, для якого $n(r_2) \in [0; \infty)$ та $2r_1 n(r_2) < r_2 \lambda_1(r_2)$, а r_1 вибрано у попередній умові.

Література

1. Bandura A. I., Skaskiv O. B. Open problems for entire functions of bounded index in direction // Mat. Stud. – 2015. – **43**, № 1. – P. 103–109.
2. Fricke G. H. Entire functions of locally slow growth // J. Anal. Math. – 1975. – **28**, № 1. – P. 101–102.
3. Fricke G. H. Functions of bounded index and their logarithmic derivatives // Math. Ann. – 1973. – **206**. – P. 215–223.
4. Шеремета М. Н., Кузык А. Д. О логарифмической производной и нулях целой функции ограниченного l -индекса // Сиб. мат. журн. – 1992. – **33**, № 2. – С. 142–150.
5. Бандура А. І., Скасків О. Б. Цілі функції обмеженого L -індексу за напрямком // Mat. студ. – 2007. – **27**, № 1. – С. 30–52.
6. Bandura A. I. A modified criterion of boundedness of L -index in direction // Mat. Stud. – 2013. – **39**, № 1. – P. 99–102.
7. Bandura A. I., Bordulyak M. T., Skaskiv O. B. Sufficient conditions of boundedness of L -index in joint variables // Mat. Stud. – 2016. – **45**, № 1. – P. 12–26.
8. Bandura A., Skaskiv O. Entire functions of several variables of bounded index. – Lviv: Publ. I. E. Chyzykov, 2016. – 128 p.
9. Кузык А. Д., Шеремета М. Н. Целые функции ограниченного l -распределения значений // Mat. заметки. – 1986. – **39**, № 1. – С. 3–13.
10. Lepson B. Differential equations of infinite order, hyperdirichlet series and entire functions of bounded index // Proc. Symp. Pure Math. – 1968. – **2**. – P. 298–307.
11. Бордуляк М. Т., Шеремета М. Н. О существовании целых функций ограниченного l -индекса и l -регулярного роста // Укр. мат. журн. – 1996. – **48**, № 9. – С. 1166–1182.
12. Бордуляк М. Т., Шеремета М. М. Обмеженість l -індексу цілих функцій Лагерра–Пойа // Укр. мат. журн. – 2003. – **55**, № 1. – С. 91–99.
13. Шеремета М. М. Уточнення однієї теореми Фріке про цілі функції обмеженого індексу // Укр. мат. журн. – 1996. – **48**, № 3. – С. 412–417.

Одержано 20.11.16